

Подгоненъ отъ турската властъ, погнусенъ отъ предатели, измъженъ въ вериги и затвори, разлъженъ отъ роденъ кжътъ, той започна отъ 1855 г. странствования извѣнъ отечеството си до своята смърть и застана на чело на българската бунтовническа емиграция въ чужбина. Тамъ урежда бойни легиони, чети и първите си политични вестници. Зовътъ на монаха, който даде първия тревоженъ и укоренъ викъ къмъ духовно заспалия народъ, но същевременно и за национално опомняне и обособяване — Паисий отъ Атонъ¹ — той горещо продължи да разглася. И съ каква страсть и постоянство! Никой отъ тогавашнитѣ дейци, негови съвременници, не изпитаха за общонародния идеалъ толкова горчивини и страдания, като Раковски. Отъ всѣкжде той бѣ преследванъ, клеветенъ, а единъ следъ другъ вестниците му спирани и пакъ подновявани. Презъ 60-тѣ години Раковски съ своите писания се стреми да разпали загасващето племенно самочувство у народа. Съ специални трудове въздигна високо миналото на българите,² опитва се да докаже, че тѣ сѫ най-старитѣ жители въ Европа, че сѫ ѝ давали закони; че французкиятъ езикъ има български корени; че гръц-